

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Maj-juni, 2023
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Toårig HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	1. år: Camma Vår Svalholm (Forløb 1-3) Herdis Kastaniegaard (Forløb 4-7) 2. år: Mette Bomholt (Forløb 8-13)
Hold	2t da

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Fortællinger om syndefaldsmyten: Introduktion til litterær analyse - Camma Vår Svalholm
Forløb 2	Værklæsning: <i>Kunsten at græde i kor</i> af Erling Jepsen - Camma Vår Svalholm
Forløb 3	Grammatikforkøb - Camma Vår Svalholm
Forløb 4	Dokumentar – Herdis Kastaniegaard
Forløb 5	Nyhedsformidling - Herdis Kastaniegaard
Forløb 6	Retorik og argumentation - Herdis Kastaniegaard
Forløb 7	Kroppen – Stolthed og skam - Herdis Kastaniegaard
Forløb 8	Det Moderne Gennembrud – Mette Bomholt
Forløb 9	Selvfremsstilling – Mette Bomholt
Forløb 10	Det splittede sind – Mette Bomholt
Forløb 11	Værklæsning: <i>Min mor siger</i> af Stine Pilgaard – Mette Bomholt
Forløb 12	Skam og længsel – i romantikken – Mette Bomholt
Forløb 13	Repetition – Mette Bomholt

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Fortællinger om syndefaldsmyten
Indhold	Fokus for forløbet er at kende til og anvende... • Grundlæggende litterær analyse: fortolkningshypotese, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik, intertekstualitet og perspektivering - materialet gør det. • Værklæsning: læseteknikker • skriftlighedsforløb Skriftlighedsforløb/ Det litterære perspektiv • <i>udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</i> • <i>anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.</i> • <i>analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster</i> • <i>demonstrere viden om fagets identitet og metoder</i> Pinde fra lærerplanen Skriftlighed: Skrivehandlinger (skriftlighedsforløb): redegørelse, personkarakteristik, citattek- nik (pointe, citat og kommentar), kreative skriveopgaver (findes i kompendiet) Testmateriale: • Kompendium (s.17-20 + s.62-84) ”Perspektiver i dansk” • <i>Lindormen</i> (folkeviser) • <i>Drivhuset</i> af Anders Bodelsen • Adam og Evas dagbog af Mark Twain • Kortfilm: ”Transit” https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/transit/
Omfang	16 lektioner af 45 minutter
Særlige fokus- punkter	Fagbegreber i spil Forforståelse / fortolkningshypotese / analyse og fortolkning / syndefaldsmotiv / motiv og tema / fortællertyper (jeg-fortæller og tredjepersonfortæller) / synsvink- ler (indre og ydre, medsyn og bagudsyn, alvidende) / ydre og indre personkarak- teristik / flade og runde personer / miljøkarakteristik / tekstens konkrete niveau og tekstens abstrakte/symbolske niveau / intertekstualitet / perspektivering.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/skriftligt arbejde/par arbejde/ gruppe arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Værklæsning af ”Kunsten at græde i kor” af Erling Jepsen
Indhold	Værklæsning af autobiografi. Fokus på anvendelse af analytiske faglige begreber. Herunder: Forforståelse / fortolkningshypotese / analyse og fortolkning / motiv og tema / fortællertyper (jeg-fortæller og tredjepersonfortæller) Troværdige og utroværdige fortællere. / synsvinkler (indre og ydre, medsyn og bagudsyn, alvidende) / ydre og indre personkarakteristik / flade og runde personer / miljøkarakteristik / tekstens konkrete niveau og tekstens abstrakte/symbolske niveau / intertekstualitet / perspektivering. Derforuden introduktion til begrebet 1. Autofiktion som fri selvbiografisk konstruktion 2. Autofiktion som dobbeltkontrakt 3. Autofiktion som selvfortælling Erling Jepsen, 2002: Kunsten at græde i kor Film, 2006: Kunsten at græde i kor
Omfang	18 lektioner 45 minutter
Særlige fokus-punkter	Særligt fokus på personskildringerne og på baggrund af disse de sociale relationer som romanen skildrer.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/skriftligt arbejde/par arbejde/ gruppe arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Grammatikforløb
Indhold	Fokus for forløbet er at kende til og anvende... • Ordklasser (og semantik) • Funktionsanalyse (og syntaks) • Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) • Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser De tre perspektiver: Et sprogligt og litterært perspektiv (karakteristik af sprog ud fra grammatiske iagttagelser) Tekster: Teori: Sprog.dk og tilhørende undersider, samt eget materiale. Kernetekster: Rifbjerg ”Livet i badeværelset”, Konfrontation 1963 Hjemmesideanalyse (professionsrettet værk) Kommakursus: Kommateringskursus (edutasia.com)

	Fagbegreber i spil: De latinske betegnelser anvendes: Ordklasser, fx substantiv, verbum og adjektiv. Funktionsanalyse, fx nexus (subjekt og verbal) samt objekter (direkte og indirekte) Hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse. Semantiske felter.
Omfang	20 lektioner af 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Grammatisk sikkerhed Udtrykke sig korrekt og præcist Sprogets funktion og variation Sproglig analyse/fortolkning/vurdering - fx karakterisere ordvalg Semantisk og pragmatisk tilgang til sprog Professionsrettet
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/individuel arbejde og pararbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 4	Dokumentar
Indhold	Teoritekster: Granild & Wolfhagen, 2016: <i>DOX – Forløb i medier</i>. L&R Definition, autenticitetsmarkører og etik (s. 16-26) Langdahl, m.fl., 2010: <i>Krydsfelt – Grundbog i dansk</i>. Gyldendal Dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret (s. 298-300) Fortælleformer: den poetiske, den interaktive, den observerende, den autoritative (s. 300-301) Horsbøl og Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed</i>, Filmiske virkemidler (ibog, p161-174) DR 2011: <i>TV!TV!TV! – den iscenesatte tv-virkelighed</i> Iscenesættelse: (afsnit 24, DR 2011 (cfu)) Horsbøl og Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed</i>, Fakta- og fiktionskoder (ibog, p126, 127, 154-157) Kernetekster: Christian Sønderby Jepsen, 2011: <i>Testamentet</i> (medieværk), (Filmcentralen) DR, 2017: <i>Børnene på psyk</i> (afsnit 1), (cfu: 00:00-04:17) DR, 2021: <i>7 år med Lukas Graham</i> (00:00-03:45): https://www.dr.dk/drtv/program/7-aar-med-lukas-graham_253273 (findef også på cfu)

	DR, 2021: Kriminelt - De nye nazister (00:00-05:00) DR 2014: Blok på bistand.mp4 (0.00-05.28) https://hhfvuc.sharepoint.com/:v:/s/HFDansk/EWKK8kTOEpxGq6gfLXYwkYYBMAFUBer_v9z DR 2021, afsnit 1: Efterskolen – sæson 1 – noget er på vej.mp4 (0.00-05.02) https://hhfvuc.sharepoint.com/:v:/s/HFDansk/Eea0pIT1q_dDglSIMIYs7cwBEOC0a7cegAeMI418 TV2, 2014: Minidoks - Afsked med Danmarks ghettodigter.mp4 (0.00-07.33) https://hhfvuc.sharepoint.com/:v:/s/HFDansk/EdTS94CSYIJOtSZlzKMaBBcB7-3eD008oESlwqJ DR 2008: Så kort og mærkeligt er livet A Østergård.mp4 (0.00-05.02) https://hhfvuc.sharepoint.com/:v:/s/HFDansk/EX8s1uGmkHtlif26Ur1RSAUBp5hDxWz18SGtKt DR 2010: Natlæger på Vesterbro – Lars Engels.mp4 (0.00-06.00) https://hhfvuc.sharepoint.com/:v:/s/HFDansk/ETndnGLvfjhHmU9eP6Osw7YByt6tO8besVp6r_7 Sider i alt: 46
Omfang	[Angiv anvendt uddannelsestid (undervisningstid og fordybelsestid opgøres i timer a 60 minutter. relse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]
Særlige fokus-punkter	Fokus for forløbet er at kende til og anvende: • Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentar og den sagsorienterede dokumentar • Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamerabevægelse, lys og lyd, klipning • Dramaturgi og dramaturgiske modeller • Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende • Autenticitetsmarkører og etik Iscenesættelse, troværdighed og autenticitet?
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, elevfremlæggelse, skriftligt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 5	Nyhedsformidling
Indhold	Kernestof <i>Perspektiver i dansk – grundbog, 2018: s. 270-300</i> Nyhedskredsløb, Nyhedstrekant, Nyhedskriterier og vinkling, Genrer, Når folk blander sig, Hvem bestemmer, hvad vi taler om, Fra vinkling til fake news. Politiken 10-11-2015: dokumentar om dokumentar. JyllandsPosten, 10-11-2015:

	Løkke i klemme mellem Merkel og Thulesen Dahl Ekstra Bladet, 10-11-2015: Løkke til vinfest. Politikken, 10-11-2015: Flygtningepres åbner for ny kurs & Nordens Ungarn Sider i alt: 39
Omfang	22 lektioner af 45 min.
Særlige fokus-punkter	Fokuspunkter Nyhedskredsløb, Nyhedstrekant, komposition (forløbsmodeller), informative genrer, opinionsgenrer, typer af kilder - opinionskredsløb, Den borgerlige offentlighed, vinkling, fake news Faglige mål: • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • demonstrere viden om fagets identitet og metoder undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, elevfremlæggelse, quiz

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Retorik og argumentation
Indhold	Kernetekster: Perspektiver i dansk Kapitel 5 – ”Taler i en terrortid”: s. 112-119: Ciceros pentagram, appellformer, den retoriske fisk s. 121-124: Stilistiske figurer (gentagelse, triade, anafor, allitteration osv.) s. 126-131: Billedskabende sprog og billedsprog • Helle Thorning-Schmidt: ”Tale ved mindehøjtideligheden på Øster-

	bro". (antologi Perspektiver i dansk) • Thorkild Bjørnvig: "Skovene" (antologi Perspektiver i dansk) Kapitel 6 – "Argumenter for forandring": s. 142-160, 162, 166-169 (+ evt. øvelserne 157-161): Toulmin, appelformer, argumentationsgreb. • Poul Nyrup Rasmussen: "Tale ved SID's kongres" (antologi Perspektiver i dansk) • Antoine Leiris: "I får ikke mit had." (antologi Perspektiver i dansk) • Greta Thunberg: "Tale ved klimamarchen 2019" https://dansketales.dk/tale/greta-thunbergs-tale-ved-klimamarchen-2019-oversaettelse/ Værklæsning: Nature is Speaking: https://www.conservation.org/nature-is-speaking (mediemæssigt perspektiv, Julia Roberts nævnt i grundbog) Sider i alt: 52
Omfang	24 lektioner af 45 min.
Særlige fokus-punkter	Særlige fokusområder er at kende til og anvende - Mundtlighed - Kendskab til terminologi inden for retorik og argumentation - Det sproglige perspektiv med mulighed for kobling til litteratur- og medieperspektiver - retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, individuelt arbejde, gruppearbejde, elevfremlæggelse, læreroplæg, quiz, skriftlig fremstilling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 7	Kroppen – stolthed og skam
Indhold	Kernestof: Krop Skam og stolthed – på tværs af medier. Kap. 1 Skam og stigmatisering, s. 10-18. Kap. 4 Fra skam til stolthed, s. 43-51

	H. C. Andersen, 1859: Dejlige Peter Seeberg, 1962: Patienten Klaus Rifbjerg, 1997: Pretty Pictures Martin K, 2066: Fedt DR, 2015: Rigtige mænd afsnit 1 og 6 Politiken, 18-03-2022: Kan vi finde en fælleshed i den følelse af at være forkert? I alt: 54 sider
Omfang	20 lektioner af 45 min
Særlige fokuspunkter	Særlig fokuspunkter - arbejde med de taksonomiske trin og træne redegørelse, analyse og vurdering - sætte sig ind i teoretisk viden og anvende den i praksis udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes - navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, individuelt arbejde, gruppearbejde, elevfremlæggelse, skriftlig fremstilling, fremstilling af kampagne

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

2. år

Forløb 8	Det Moderne Gennembrud
Forløbets indhold og fokus	Arbejde med tekster fra den litteraturhistoriske periode "Det moderne gennembrud" med tematiske perspektiver til i dag. Fokus på at læse og forstå tekster fra 1800-tallet, at forstå de litterære strømninger, få kendskab til samtidens forfattere og forstå livsvilkårene med særligt fokus på kvindens rolle i samfundet. Kendskab til realisme, impressionisme og naturalisme.
Faglige mål	- Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	Herman Bang: <i>Irene Holm</i> (1890) og <i>Frøkenen</i> (1883) Henrik Pontoppidan: <i>Ørneflugt</i> (1899) og <i>Nådsensbrød</i> (1887) Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i> (1879) – drama/oversættelse/værklæsning + uddrag af filmatisering (CFU: 00:00 - 21:55) Martin Andersen Nexø: <i>Pelle Erobreren - Barndom</i> (1906) kap 1 + 24 og filmen <i>Pelle Erobreren</i> af Bille August, 1987
Anvendt materiale	Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> – uddrag (1885) og Madam Høiers <i>Leiefolk</i> (1882) J.P Jacobsen: <i>To Verdner</i> (1879) <i>1800-tallet på vrangen</i> : Uddrag fra sæson 1, episode 6-8 fra DR 6:8: (0-5:45, 20:30 til slut) (ca. 23 min) 7:8 (1.42-5.51, 32.55-36.55) (ca. 8 min) 8:8 (1.48-8:47, 16.50-18.14, 20.00-26.07, 36.30-slut) (ca. 19 min) Cecilie Bønnelycke: "Kampen om seksualiteten går langt forud for både rødstrømper og #MeToo": https://videnskab.dk/kultur-samfund/kampen-om-seksualiteten-gaar-langt-forud-for-baade-roedstroemper-og-metoo_1 1 november 2018, <i>Videnskab.dk</i> Barbara Kjær-Hansen m.fl. <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> , 2012: Kap. 6 - '1870-1890 det moderne gennembrud' (inklusive video i toppen af siden) - 'Det moderne gennembruds samfund'

	- Livssyn og syn på litteraturen - Skrivestil og sprog - Det moderne gennembruds genrer - 'Det Moderne Gennembruds temaer: Køn, Klasse og kirke' (til overskriften J.P Jacobsen: Niels Lyhne) - Overgang til det 20. århundrede - Perspektiveringer til i dag Kap. 9 - Romantyper fra Det moderne gennembrud (1870-1890) Kap. 12 - Dramaet i det moderne gennembrud (1870-1890) Jørgen Aabenhus, 2005: Det, man kalder livet: Et elevhæfte om Irene Holm s. 42-52 om fortæller og hovedperson Johannes Fibiger og Sine Dalsgaard Kristensen, 2021. <i>Litteraturens genveje</i> - Stille eksistenser, excentrikerne og Bang på den europæiske scene: https://litteraturensgenveje.systeme.dk/?id=276#c774. Mimi Sørensen og Mads Rangvid, 2014. <i>Brug litteraturhistorien</i> - Retninger i Det Moderne Gennembrud: https://bl.systeme.dk/?id=193 Barbara Illum og Rune Kastberg Søndergaard, 2020. <i>Textur</i> - Martin Andersen Nexø og det folkelige gennembrud: https://textur.systeme.dk/?id=403#c3067 Dansklærerforeningens Forlag, 2017. <i>Dansk på ny</i> - Dansk på ny: Drama: https://danskpaany.systeme.dk/?id=147 Omfang: 18 moduler á 90 minutter = 27 timer Antal sider: 250
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, skriftligt arbejde, læreroplæg, rollelæsning

Forløb 9	Selvfremsstilling
Forløbets indhold og fokus	Fokus for forløbet er at få en forståelse for, hvordan vi iscenesætter os selv og hvilken betydning det har i litteratur og medier. Derudover opøves kendskab til og anvende af følgende danskfaglige begreber:

	• Det retoriske pentagram • Frontstage, backstage og middle region • Face, facetrussel og facework • Sproghandlinger • Undertekst • Tegnsætning (herunder syntaktiske tegn og kommunikative tegn) • Lære om autofiktion og forfatteres selvfremsstilling med fokus på Tove Ditlevsen • Dobbeltkontrakt, fikcionalisering, paratekst
Faglige mål	- Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Kernestof	Tove Ditlevsen, 1939: <i>Pigesind – digtsamling</i> Herman Bang, <i>Foran Alteret</i> (1880)
Anvendt materiale.	Mads Rangvis og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, 2018 - 'Selvfremstilling på sociale medier' - s. 86 – 89: Frontstage, backstage og middle region - "Jeg kan ikke lide den, jeg har skabt på internettet" - Personlig branding - Fie Laursen, 'Min ærlighed' (På YouTube) - Casper Eric, 'jeg har en samtale' 2014 in 7/11 (Fra antologi s.30-31) s- . 94 – 95: Middle region, Stages på de sociale medier: - Kasper Bjerre; To uddrag fra 'Svovl', 2016 (fra antologi s. 32-33) - s. 98 – 103: Face, facetrusler og facework - <i>Kommentarspor til Fie Laursens 'Min ærlighed'</i> - <i>Vi handler med sproget: Sproghandlinger</i> - 'Uploaded', Kampagnefilm lavet af Medierådet for Børn og unge, 2017 - Tina Thode Hougaard m.fl. "Sprog I sociale medier", Daneklærerforeningens forlag (2018) (s. 57 – 62) Lotte Thorsen: "De unge dropper hjerte og tommelfingre", <i>Politiken</i> 4. januar 2021 Konfliktløsning, Klog på konflikter - konflikttrappens syv trin(YouTube) ADeadlyTeddyBear, Jannik rundholdt roaster til guldtuben 2017!! (YouTube)

	DR: <i>Tykke Ida</i> episode 2 (00:00-03:51) DR: <i>Hård udenpå</i> episode 1 (00:00-03:02) DR: <i>Øgendahl og de store forfattere – Tove Ditlevsen</i> (2018): https://www.dr.dk/skole/dansk/tove-ditlevsen Amalie Haun: "I år fik mit gymnasie en onlinekalender med kønne piger og sjofle kommentarer", <i>Politiken</i> 12. december 2016. Tove Ditlevsen, <i>Gift</i> (1971) – Uddrag: forord + kap. 2 og 3 fra 2. del Jens Blendstrup, <i>Gud taler ud</i> (2006) – uddrag Caspar Eric. "Jeg vågner alene i sengen" fra <i>7/11</i> (2014) Barbara Illum og Rune Kastberg Søndergaard, 2020. <i>Textur</i> - Autofiktion og dobbeltkontrakten. https://textur.systime.dk/?id=266 Omfang: 19 moduler á 90 minutter = 28,5 timer Antal sider: 250
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, skriftligt arbejde, læreroplæg, refleksionsøvelser

Forløb 10	Det splittede sind
Forløbets indhold og fokus	Fokus på forskellige skildringer af "det splittede sind" på tværs af tid og medier.
Faglige mål	- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	Johannes V. Jensen: <i>Vinternat</i> (1908) H.C Andersen: <i>Skyggen</i> (1847) Ludvig Holberg: <i>Den Stundesløse</i> – uddrag (1723) St. St Blicher: <i>Hosekræmmeren</i> (1829) Edgar Allan Poe - <i>Hjertet, der sladrede</i> (1843) – verdenslitteratur i oversættelse Klaus Rifbjerg: "Angst" fra <i>Besat</i> (2015) Tom Kristensen: <i>Angst</i> (1930) Martin Andersen Nexø: "Lønningsdag / En idyl" fra <i>Muldskud</i> (1900) Nils Arden Oplev: <i>Rose</i> (2022) (CFU) – spillefilm (værk)

Anvendt materiale.	Amalie Skram: <i>Professor Hieronimus</i> (1895) (uddrag) Maja Lee Langvad: <i>Dage med galopperende hjertebanken</i> (2017) (uddrag) Jan Sonnergaard: "Polterabend", <i>Radiator</i> (1997) Pia Juul: "En flinker fyr", <i>Dengang med hunden</i> (2005) Tove Ditlevsen "Angst2" (1969): https://galskabilitteraturen.systeme.dk/?id=148#c283 Christel Wiinblad: "Kongens have" fra <i>Min lillebror</i> (2013) Villy Sørensen: "Det ukendte træ" fra <i>Sære Fortællinger</i> (1953) Anne Bøndergaard, 2015. Danske forfattere - Litterær tradition - Naja Marie Aidt: https://danskeforfattere.systeme.dk/?id=2389 Rather homemade – Hosekræmmeren; Hvad fanden skal det nu betyde: https://www.youtube.com/watch?v=WwBNhaP0g30 (YouTube) DR: <i>Indefra med Anders Agger</i> episode 1 (start - 19:52): https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger-retspsykiatrisk-afdeling-1-2-278290 DR Lyd: <i>Børnene på psyk</i> - Episode 3 - Drengen under dynen: https://www.dr.dk/lyd/p1/boernene-paa-psyk/boernene-paa-psyk-3-5 - Episode 4 - Christoffer: https://www.dr.dk/lyd/p1/boernene-paa-psyk/boernene-paa-psyk-4-5 Barbara Kjær-Hansen m.fl. <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> 2012: Kap. 7: Modernisme og realisme <u>Martin Andersen Nexø</u> + <u>Socialrealismen</u> + <u>At læse novellen Lønningsdag</u>: Lasse Gammelgaard og Thomas Søgaard Boström, 2019. <i>Galskab i litteraturen</i> - Skizofreni: https://galskabilitteraturen.systeme.dk/?id=204#c567 - Stress: https://galskabilitteraturen.systeme.dk/?id=139 - Angst: https://galskabilitteraturen.systeme.dk/?id=140 - <u>Rikke Benborgs kunstfotografi</u>.

	Casper Hindse: "Den sindssyge litteratur", Information 28. juni 2014 https://www.information.dk/moti/2014/06/sindssyge-litteratur Klip fra d. 11 time: <u>-Den 11. time afsnit 49, Digteren Christel Wiinblad (6:23-17:52)</u> Edvin Tiemroth: Den Stundesløse (1963): https://www.dr.dk/bonanza/serie/472/tv-t---60erne/52975/den-stundesloese (00:00-12:41) Omfang: 19 moduler á 90 min. = 28,5 timer Antal sider: 200 sider
Arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, rollelæsning, klasseundervisning

Forløb 11	Min mor siger
Forløbets indhold og fokus	Værklæsning og romananalyse
Faglige mål	– demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund – demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<i>Min mor siger</i> (2012) – Stine Pilgaard (roman)
Anvendt materiale.	YouTube: Stine Pilgaard om "Min mor siger" STINE PILGAARD fortæller om sine bøger Omfang: 6 moduler á 90 min. = 9 timer 170 sider
Arbejdsformer	Selvstændig læsning, gruppearbejde, individuelle besvarelser af spørgsmål, stationsarbejde, krydsord

Forløb 12	Skam og længsel – i romantikken
Forløbets indhold og fokus	Fokus på romantikken med udgangspunkt i - Universalromantikken - Nyplatonisme - Nationalromantikken - Biedermeier - Poetisk realisme - Romantisme At undersøge tekster fra perioden og identificere træk fra de forskellige strømninger. Derudover et tematisk fokus på skam og længsel, som perspektiveres til nutiden. Undersøgelse af skam som begreb og kobling til den norske TV-serie SKAM.
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	H.C. Andersen: <i>Klokken og I Danmark er jeg født</i> Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i> N.F.S Grundtvig: <i>Danmarks trøst</i> Edgar Allan Poe: <i>Den sorte Kat</i> (Verdenslitteratur i oversættelse)
Anvendt materiale.	Billeder fra romantikken Sange: - Gnags Danmark - Shu-bi-dua Danmark - Isab B. I Danmark er jeg født - John Mogensen: Der er noget galt i Danmark - Andreas Odbjerg: Hvad skal verden med sådan en som mig? (min sang til Danmark)

	Schack von Staffeldt Indivielsen og På toppen af Mont Cenis Johan Krohn: Peters Jul Christian Winther: Min skat DR: SKAM sæson 3 episode 4: https://www.dr.dk/drtv/se/skam_57491 Carsten Stage Skam – Tænkepause <i>Skam</i> s. 6-16 om ”Blikket udefra” +”Skrøbelige fællesskaber” s. 57-59 Ditte Giese, ”Det moderne menneske skammer sig alt for meget”, <i>Politiken</i> 9. januar 2017 <i>Litteraturens veje</i> - Universalromantikken - Nyplatonisme - Poetisk realisme <i>Litteraturhistorien på tværs og på langs</i> - Nationalromantikken i Danmark <i>Litteraturens huse</i> - Videoer med Carsten Stage DR: <i>Der er et yndigt land – den jyske hede</i> https://www.dr.dk/drtv/se/der-er-et-yndigt-land -den-jyske-hede_180529 Omfang: 15 moduler á 90 minutter = 22,5 timer Antal sider: 150
Arbejdsformer	Billedanalyse, fremlæggelser, analyse af sange, sangproduktion

Forløb 13	Repetition
Forløbets indhold og fokus	Fokus på at gennemgå de ovenstående forløb og gøre klar til eksamen
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund – demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag – navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber – demonstrere viden om fagets identitet og metoder – undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Kernestof	Martin A. Hansen: De henrettede (1944) Karen Blixen: Det ubeskrevne blad (1957) Jens Stoltenberg: Tale til mindehøjtid 2011 (Norsk): https://dansketaaler.dk/tale/jens-stoltenbergs-mindetale-efter-angrebene-paa-utoeya/ Molly Sandén: Sand: https://www.youtube.com/watch?v=UKUAI-2nQvw (Svensk)
Anvendt materiale.	Anders Walter: <i>Ivalu</i> (2023) Ritzau: "Fattige afghanere gør døtre til brude og børn til arbejdere" <i>tv2.dk</i> Adda Djørup: "Sara tegner" fra <i>Hvis man begyndte at spørge sig selv</i> (2007) Leonora Christine Skov: Den, der lever stille (uddrag fra kapitlet "Efter udslettelsen") DR: Øgendahl og de store forfattere: Herman Bang Langdahl, m.fl., 2010: <i>Krydsfelt – Grundbog i dansk</i>. Gyldendal "Mediegenrer" s. 298-301 <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier: "Retorik"</i>

	<i>Perspektiver i dansk:</i> - "Nyhedsdækningens første fase" - "Paris under angreb" Omfang: 10 moduler á 90 minutter = 15 timer 30 sider
Arbejdsformer	Klasseundervisning, læreroplæg, fremlæggelser, videoproduktion, præsentationer to og to